

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733

BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000-105/582/8/2009. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva lőrinczi lakos (a továbbiakban: Panaszos) által benyújtott panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 227/2010. (IV. 21.) számú állásfoglalása megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdése *a*) és *c*) pontjára és (2) bekezdésére, valamint 109. §-ának (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz, a 1027 Budapest II. kerület Csalogány u. 47-49. címre közvetlenül is lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

A Panaszos beadványában előadta, hogy 2009. július 4-én 17:30 óra körüli időben csatlakozott a Budapest V. kerületi Erzsébet téri demonstrációhoz, melyet a Rendőrség „durva erőszakos” módon felosztatott. A „békés” demonstráció helyszínéről 19:30 órakor állították elő a BRFK X. kerületi Rendőrkapitányságra. Közölték vele, hogy garázdaság szabálysértése miatt került sor az előállítására, fogvatartására, pedig a gyorsított eljárás lefolytatásával indokolták. Az általa megjelölt személy kiértesítésére nem kapott lehetőséget. Jogaival kapcsolatosan nem kapott felvilágosítást, majd 2009. július 5-én 01:30 órakor eljárási cselekmények végrehajtása nélkül szabadon bocsátották.

A Panaszos a rendőri intézkedés kapcsán kifogásolta:

- a demonstráció „durva és erőszakos” felosztatását,
- az előállításának okát, fogvatartásának jogszerűségét,
- nem kapott jogaival kapcsolatosan felvilágosítást,
- az általa megjelölt személy kiértesítésére nem kapott lehetőséget.

II.

A rendelkezésre álló rendőrségi okiratokból a következők állapíthatóak meg.

Budapest rendőrfőkapitánya a 01000/36775/2009. ált számú egyedi utasításával 2009. július 4-én 00:00 órától 24:00 óráig Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el.

A fokozott ellenőrzés elrendelésére az egyedi utasítás indokolása alapján azért került sor, mivel Budapest területére – 2009. július 4. napjára – több tömegrendezvény megtartását jelentették be, a rendezvényeken jelentős számú ember megjelenésére számítottak. Mivel a közelmúltban megrendezett tömegrendezvények alkalmával több alkalommal került sor rendzavaró, garázda cselekményekre, ezért az események biztonságos lebonyolítása, a gyülekezési joggal élők biztonságának garantálása érdekében indokolt volt a fokozott ellenőrzés elrendelésére. Az egyedi utasítás végrehajtásában résztvevő rendőri állománynak feladatként meghatározásra került, hogy a fokozott ellenőrzés keretei között kísérik figyelemmel a rendezvényre érkezőket, akadályozzák meg az esetleges jogsértések kialakulását, majd ennek biztosítása érdekében hajtsanak végre igazoltatásokat, ruházat és csomagátvizsgálásokat. Az állomány feladata volt az esetlegesen megbomló rend helyreállításában való közreműködés, jogsértés esetén a szükséges intézkedések végrehajtása.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) 01000-105-716-7/2009.P. számú, a Panasztestületnek írt válaszlevelében foglaltak szerint 2009. július 4-re Budapest területére 16 bejelentés érkezett a Rendőrséghez, a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) szerint minősülő rendezvény megtartásáról, ezen belül hét rendezvényt kívántak az V. kerületben tartani. Két bejelentő a Szent István térre, két bejelentő a Kossuth térre, további egy-egy bejelentő az Arany János utcába, a Markó utcába és a Nádor utcába jelentett be rendezvényt. A két Szent István téri rendezvény napirendjeként a következőket jelölték meg: „beszéd a Szabadság téren zajlott jogsértésekről”, illetve „szimpátiatüntetés a koncepciók perék áldozatai mellett”; az egyik Kossuth téri rendezvény célja a következő volt: „tiltakozó tüntetés a Szabadság téri tüntetés megtiltása miatt”, míg a másik Kossuth téri rendezvény bejelentője napirendet nem jelölt meg.

Annak ellenére, hogy az V. kerület Erzsébet térre a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényt nem jelentettek be 2009. július 4-re, aznap délután mégis több száz fős tömeg jelent meg ott azzal a céllal, hogy egy bejelentés nélküli rendezvényen vegyenek részt.

A megjelenteket 16:58 órakor szólították fel a terület elhagyására, figyelmeztették a helyszínen maradókat, hogy igazoltatásuk után előállítások végrehajtására kerül majd sor. Mivel a felszólításnak nem engedelmességek 17:19 órakor a rendőrök megkezdtek a kilátásba helyezett igazoltatásokat és előállításokat. A tömeg 18:07 órakor a rendőröket megtámadta, kövel, palackokkal, betondarabokkal dobálták a sorfalat, és ezt többszöri felszólítás ellenére sem hagyták abba. A BRFK 01000-105-794-7/2009.P. számú, a Panasztestületnek írt válaszlevelében foglaltak szerint a felszólítások és figyelmeztetések 20:31 óráig folyamatosan jól hallhatóan folytatódtak. Az események kapcsán összesen 190 főt állítottak elő az Erzsébet térről.

A Panaszos előállításáról készült 01130/512367/2009/id. számú rendőri jelentés szerint az igazoltatásra az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján, az előállítására a 33. § (2) f) pontjának I. fordulata, továbbá bilincselésre a 48. §-a alapján került sor.

A jelentés rögzíti az előállításához vezető eseményeket, illetve az előállítás során történteket. A jelentést készítő rendőr 2009. július 4-én csapatszolgálati feladatokat látott el Budapest területén. A jelentés szerint „(...) a BP. V. ker. Erzsébet téren a Gödör söröző feletti füves területen a jogellenesen összegyűlt tömeggel szemben az Örvény 1-es többszöri hangosító berendezésén keresztül felszólítást intézett, ennek során az összegyűlt tömeget felszólította, hogy jogellenes magatartásukat abbahagyva a területet hagyják el. Mivel ezen felszólításnak a tömeg nem tett eleget a Rendész 1-es utasításának megfelelően megkezdtek a csapatszolgálati egységek a tömeg kiszorítását, majd a Rendész 1-es utasítást adott, hogy a továbbra is ott maradó személyeket szabálysértés továbbfolytatása miatt elő kell állítani. Ezen utasításoknak megfelelően a sorfal mögött a földön passzív ellenállást tanúsító (egymásba kézzel összekapaszkodtak) magyar gárda által használt egyenruhában lévő fenti személyt a Kinizsi 300-as és a Kinizsi 301-es 3 alkalommal jelenlétemben ismételtén felszólította, hogy jogellenes magatartásukat fejezzék be, a területet hagyják el. Mivel fenti személy ezen felszólításnak sem tett eleget a Kinizsi 301-es utasítására 19:45 órakor megfogtam fenti személy jobb karját, míg társam Viczián őrm. a bal karját, majd elvezettem.(...)”

A jelenlévőket a Rendőrség többször jól hallhatóan felszólította a távozásra és az egyenruha levételére. Az intézkedő rendőr 19:45 órakor kapott utasítást a Panaszos előállítására, szabálysértés továbbfolytatása miatt. A megkezdett intézkedés közben a Panaszos jelezte, hogy a szemébe könnygáz került, ezért a közeli mentőhöz kísérték, ahol ellátták, majd tájékoztatták az intézkedő rendőrt, hogy a Panaszos további egészségügyi ellátásra nincs szükséges. Ezek után az intézkedő rendőrök a Panaszost a BRFK X. kerületi Rendőrkapitányságra állították elő. A Panaszossal közölték, hogy ellene szabálysértési feljelentést fognak tenni, melyet a Panaszos tudomásul vett.

A rendőri jelentés, illetve a jelentéshez csatolt nyilatkozat szerint a Panaszos nem kérte előállításáról hozzátartozójának értesítését, ugyancsak a jelentés, illetve a hozzácsatolt igazolás szerint előállítása 2009. július 4-én 19:30 órától, 2009. július 5-én 01:30 óráig tartott, az előállítás időtartama alatt sérülése vagy panasza nem keletkezett. Az iratokból megállapítható, hogy a Panaszos meghallgatására az előállítás során nem került sor.

A Panaszossal szemben az intézkedő rendőrök a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 142. § (1) alapján, garázdaság szabálysértése miatt feljelentést tettek.

Tekintettel arra, hogy ezen szabálysértés miatti eljárás bírósági hatáskörbe tartozik, a feljelentést a Pesti Központi Kerületi Bíróságra továbbították.

III.

Az ismertetett bizonyítékok alapján az alábbi tényállást állapítottam meg.

2009. július 4-én délután, több száz fős tömeg tagjaként a Budapest V. kerület Erzsébet téren, a Panaszos a Magyar Gárda egyenruháját viselve jelen volt egy előre be nem jelentett, a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényen. A rendőri erők a helyszínen hangosbemondón keresztül 16:58 órától kezdődően több alkalommal felszólították a téren tartózkodókat, hogy jogsértő magatartásukat hagyják abba, távozzanak, illetve figyelmeztették őket, hogy aki nem tesz eleget a felszólításnak, azt igazoltatják majd előállítják¹. 17:19 órától megkezdték a kilátásba helyezett intézkedések foganatosítását. A helyszínen tartózkodó Panaszos, a felszólítások ellenére – a teret hagyja el – nem engedelmeskedett, holott a felszólítások a hangosbemondón keresztül szakadatlanul, jól hallhatóan ismétlődtek. Az intézkedő rendőrök az eredménytelen felszólításokat követően a Panaszos igazoltatása, személyazonosító adatainak rögzítés és bilincselése után, szabálysértés abbaahagyására irányuló felszólítás ellenére történő továbbfolytatása miatt előállították a BRFK X. kerületi Rendőrkapitányságra. A Panaszost a rendőrkapitányságon tájékoztatták jogairól, ahol nem kérte hozzátartozója értesítését, majd az előállító helyiségbe történő befogadására 22:50 órakor került sor. A Panaszost 2009. július 5-én 01:30 órakor szabadon engedték, az előállításról részére kiadott igazolás tanúsága szerint az előállítással kapcsolatban ekkor panaszt nem terjesztett elő. A Panaszos ellen az intézkedő rendőrök, garázdaság szabálysértése miatt szabálysértési feljelentést tettek.

Az eljárás során szükségessé vált a panaszolt intézkedésben résztvevő rendőri erők által adott tájékoztatás tartalmának vizsgálata is, nevezetesen, hogy megjelölték-e, és ha igen mely okot jelölték meg a tér elhagyására történő felszólítás alapjaként. Minderre kizárólag a panaszos szabálysértés gyanúját felvető cselekményének alábbi értékelése érdekében került sor. Figyelemmel a Fővárosi Bíróság 20.K34.132/2008/20. számú ítéletére is a vizsgálat és az ez alapján a fenti kérdésben hozott döntés nem érinti az illetékes bíróság törvényben biztosított azon kizárólagos jogát, hogy a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvény feloszlátása jogellenességének kérdésében érdemben döntsön².

¹ A helyszínen készült videó-felvétel alapján a felhívás szövege:

„Hölgyeim és Uraim! A rendőri erők műveleti parancsnoka nevében tájékoztatom Önöket, hogy a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény hatálya alá tartozó rendezvényen vesznek részt. Megkérem / a törvény nevében felszólítom Önöket, hogy a jogsértő magatartásukat hagyják abba, oszoljanak szét, a területet (a Bajcsy-Zsilinszky úton/a Károly körúton) az Astoria irányába hagyják el! Ellenkező esetben a rendőrség a rend helyreállítása érdekében a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 59. § (1) bekezdésében foglalt intézkedéseket és kényszerítő eszközt fog alkalmazni.”

² Gytv. 14. § (3) bekezdése szerint:

„Ha a rendezvényt feloszlatták, a rendezvény résztvevője a feloszlástól számított tizenöt napon belül pert indíthat a feloszlátás jogellenességének megállapítására.”

A Fővárosi Bíróság 20.K34.132/2008/20. számú ítéletének indokolásában kifejtette, hogy:

„(...) a Független Rendészeti Panasztestület az állásfoglalásában és az alperes is határozatában nem a jogszabályoknak megfelelően járt el, amikor a demonstráció jogszerű oszlatásával kapcsolatosan érdemben állást foglalt. Ugyanis arra kizárólag a Fővárosi Bíróságnak lett volna hatásköre, és illetékessége a fentebb említett Gytv. 14. (3) bekezdésében foglaltak alapján, az erre irányuló kereseti kérelem kapcsán.”

Vizsgálat tárgyát képezte továbbá a Panaszos magatartása is, az intézkedés jogalapját a BRFK vezetője által egyedi utasításban elrendelt fokozott ellenőrzés³ ellátása során észlelt, a Panaszos által elkövetett cselekmény képezte. A Panaszos a több órán át folyamatosan elhangzó felszólításának nem engedelmeskedett, ekkor nyilvánvalóan megszegte azon törvényi rendelkezésből eredő kötelezettségét, hogy a rendőri intézkedésnek engedelmeskedjen⁴. A Panaszos a jogerős bírósági ítélet hatályát, a jogerősen felosztatott társadalmi szervezet egyenruhájában, annak tevékenységeként feltüntetve, tömegesen fellépő személyek csoportjának tagjaként negligálta, tagadta. Ezáltal a jogállamiság egyik értéktartalmú alapelemét a független bíróságok ítélezési tevékenységét nyíltan, mások számára észlelhető módon semmibe vette. E magatartás olyan markánsan kifejezett, így kihívó közösségellenességet hordoz magában, melyről az intézkedést elrendelő rendőri vezető, illetve a Panaszossal szemben intézkedő rendőrök alappal feltételezhatték, hogy szabálysértést valósíthat meg e cselekményével⁵. Az intézkedő rendőr, pedig előállíthatja azt a személyt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló rendőri felszólítást követően tovább folytatja⁶.

Ezek alapján tényszerűen megállapítható, hogy a panaszolt előállítás kellő jogalappal történt, hangsúlyozva azt a tényt is, hogy az előállítás alapjául szolgáló, az intézkedéskor tapasztalható tények alapján dönt a rendőr az előállításról. Ilyen esetekben az előállításához a törvényben megkövetelt szabálysértés, vagy bűncselekmény gyanúja nem éri, nem is érheti el a büntetőjogi, vagy szabálysértési jogi felelősség megállapításához szükséges megalapozottság szintjét. Azaz amennyiben az intézkedés során a rendőr számára komolyabb mérlegelés nélkül megállapítható, hogy az intézkedés alá vont személy magatartása a tapasztalt körülmények alapján a szabálysértés, vagy a bűncselekmény lehetőségét nyilvánvalóan felveti, ez kellő alapot szolgáltat az előállításra⁷. Mindezek alapján

³ Rtv. 30. §-a szerint:

„(1) A Rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.

(2) A Rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.

(3) A Rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.

(4) A Rendőrség a nyilvános forgalom számára nyitva álló helyen őrizetlenül hagyott, a közbiztonságra veszélyt jelentő tárgyat szükség esetén az elvárható gondossággal eltávolíthatja, megsemmisítheti.”

⁴ Rtv. 19. § (1) bekezdés alapján:

„A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.”

⁵ A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 142/A. § (1) bekezdése szerint:

„Aki olyan kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, elzárással vagy százötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.”

⁶ Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont I. fordulata alapján:

„aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, (...)”

⁷ Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján:

„a rendőr előállíthatja azt a személyt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható;”

megállapítom, hogy a személyes szabadság korlátozás (előállítás) jogszerűségével, okával kapcsolatos Panaszosi sérelem, alaptalan.

Az előállítás időtartamára vonatkozó sérelem kapcsán álláspontom szerint az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján az előállítás nem csupán az eljárás azonnali lefolytatása céljából fogantatosítható, hanem a szabálysértés továbbfolytatása miatt is. Az idézett törvényhely alapján megállapítható, hogy nincs olyan előírás, amelyik kötelezővé tenné az előállítottak előállítás időtartamán belül történő meghallgatását, illetve velük szemben egyéb eljárási cselekmény fogantatosítását.

Az előállított személyek jogainak biztosítása, illetve teljesítése⁸ időigényes feladat, a kérdéses előállítás időtartamának megítéléséhez, további fontos objektív körülményeket is vizsgálni kell, mint pl. az előállított személyek nagy száma. Az előállítással kapcsolatos eljárási cselekmények elvégzése – a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. IRM rendelet 51. § (3) bekezdése szerinti kötelezettség teljesítése –, ténylegesen 19:30 órától másnap 01:30 óráig (hat órán át) tartott. A zsúfoltság miatti többletfeladatokat tekintetbe véve, a Panaszossal szemben ez korrekt – a törvényes 8 plusz 4 órás előállítási időtartamot⁹ meg sem közelítő – intézkedésnek minősül. A bírói jogalkalmazási gyakorlat egyes ügyekben (Fővárosi Bíróság 20.K. 32.593/2007/8. számú ügy¹⁰) szintén arra az álláspontra helyezkedett, hogy ha az előállítás a Rendőrség túlterheltsége miatt hosszabb – a törvényes időtartamot meg nem haladó – ideig tart, az előállítás nem veszti el jogszerűségét. Ezt igazolja a törvényi szabályozás is, amely úgy rendelkezik, hogy az előállítás „a szükséges ideig (...)” tarthat. A szükséges idő ez esetben nyilvánvalóan az előállítás során elvégzendő feladatokhoz (lásd 8. számú lábjegyzet) szükséges időt jelentette. Ezek alapján a Panaszos – az illetékes rendőri szerv hirtelen és jelentős mértékben megnövekedett feladataira tekintettel – alaptalanul sérelmezi az előállítás időtartamát.

A Panaszos azon sérelme kapcsán, miszerint nem közölték előállításának okát, továbbá nem kapott jogaival kapcsolatosan felvilágosítást, a BRFK által a rendelkezésemre bocsátott dokumentumok alapján az alábbiakat állapítottam meg.

Az előállítás okának közlését a 01130/512367/2009/ id. számú rendőri jelentés is rögzíti, miszerint „(...) az előállítás okáról a tájékoztató kiadásra került”, továbbá a Panaszos panaszbeadványában az szerepel, hogy „(...) Közölték velem, hogy garázdaság

⁸ A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. IRM rendelet 51. § (3) bekezdése alapján:

„Az előállító helyiségben történő elhelyezéskor, az előállított, elővezetett, visszatartott személyt fel kell világosítani az intézkedés várható időtartamáról. Ruházatát át kell vizsgálni, és tőle el kell venni azokat a tárgyakat, amelyeket fogva tartáskor sem tarthat magánál. Nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról, szükség esetén orvosi ellátásban kell részesíteni.”

⁹ Rtv. 33. (3) bekezdése alapján:

„A Rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.”

¹⁰ Fővárosi Bíróság 20.K. 32.593/2007/8. számú ítélet indokolásában kifejtette:

„A demonstráció miatt előállított személyek nagy számára figyelemmel a bíróság nem tartotta felperes 2007. február 3. 12.10 órától 19.50 óráig tartó – azaz 7 óra 40 percet kitevő – előállításának időtartamát jogszerűtlennek, mert az Rtv. 33. § (3) bekezdés szerint ez a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja a személyi szabadságot, a felperes vonatkozásában alkalmazott előállítás ideje pedig ezt nem haladta meg.”

szabálysértésével vádolnak, fogvatartásomat a gyorsított eljárással indokolták. (...)”. Ezek alapján megállapítható, hogy a rendőri intézkedés (előállítás) okának közlése megtörtént.

A jogorvoslat lehetőségéről szóló közlést a Panaszos által aláírt nyilatkozat, illetve aláírt és átvett igazolás bizonyítja. A Rendőrség tehát eleget tett törvényi kötelezettségének, amikor közölte a Panaszossal az előállítás fent részletezett indokát és okát, illetve a rendőri intézkedéssel kapcsolatos jogorvoslat lehetőségeit¹¹. Egyébiránt a Panaszos ebben az ügyben élt is jogorvoslati jogával, és a panaszának érdemi elbírálása a törvényi rendelkezéseknek megfelelő eljárásban jelen határozattal megtörtént. Ezek alapján a panasz ezen részei alaptalanok.

A hozzátartozó értesítésével kapcsolatos panaszosi sérelem kapcsán, a rendőrségi iratokból az alábbiak állapíthatók meg.

A 01130/512367/2009/ id. számú rendőri jelentésben az szerepel, miszerint „(...) az előállított a hozzátartozója/képviselőjének kiértécsítését: nem kérte ”., továbbá a Panaszos nyilatkozatása is megtörtént – egyebek mellett – arról, hogy hozzátartozó értesítését kéri-e, a nyilatkozaton, melyet a Panaszos aláírt, a „nem kérem” megjegyzés látható aláhúzva. Ezek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a Panaszos nem kérte, hogy bárkit is értesíteni kíván a vele szemben foganatosított rendőri intézkedésről, így a panasz e tekintetben is alaptalan.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

IV.

A Panasztestületnek a jelen ügy kapcsán kialakított állásfoglalásában az előállítás időtartamára vonatkozóan tett megállapításával és az azokból levont következtetésekkel a határozat III. részében foglalt indokok alapján nem értek egyet.

A Panasztestület állásfoglalásában a Panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét is megállapította miszerint:

„(...) a szétozlatásra irányuló felszólítást – a távozás irányának közlése mellett – megfelelően tartalmazta, azonban a Gytv.-re való általános hivatkozás mellett nem jelölte meg a tömegoszlatás közelebbi indokát. Ez a hiányosság különösen annak fényében aggyályos, hogy nem csupán a tájékoztatás maradt el, hanem – ahogy azt a rendelkezésre álló adatok mutatják – a rendőrség sem volt az utasítás kiadásakor tisztában azzal, hogy milyen jogalappal alkalmazza a tömegoszlatást, mint kényyszerítő eszközt. (...) Mindezek alapján a Testület az érintettek tájékoztatásával kapcsolatos hiányosság miatt megállapította a rendezvényen részt vevő panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét.”¹²

A Panasztestület e kérdés kapcsán képviselt álláspontjával az alábbi indokok alapján nem értek egyet.

¹¹ Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján:

„Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.”

¹² Panasztestület 227/2010. (IV. 21.) számú állásfoglalásának V. részének 43. oldal második bekezdése, illetve negyedik bekezdése.

A rendőri intézkedést megelőző felszólítás egyértelmű utalást tett arra, hogy a rendezvény jogellenes, ezért kell a felszólított személyeknek a helyszínt elhagyniuk. A jogellenességre vonatkozó rendőrségi állítást az Rtv. szerint a Panaszos a helyszínen nem mérlegelhetette, és engedelmisségét sem tehetette mérlegelése eredményétől függővé (lásd 4. számú lábjegyzet). Egyébiránt a rendőri közlemény (lásd 1. számú lábjegyzet) tartalma közvetve sem okozott jogtól való megfosztást, a Panaszost jogsérelem emiatt nem érte.

E helyütt is hangsúlyozom, hogy az eljárás során szükségessé vált a panaszolt intézkedésben résztvevő rendőri erők által adott tájékoztatás tartalmának vizsgálata is, nevezetesen, hogy megjelölték-e a tér elhagyására történő felszólítás jogalapját. Minderre csak a panaszos szabálysértés gyanúját felvető cselekményének értékelése érdekében került sor. A Gytv. alapján – a Fővárosi Bíróság 20.K34.132/2008/20. számú ítéletére is figyelemmel (lásd 2. számú lábjegyzet) – a vizsgálat és az ez alapján a szabálysértés gyanújának kérdésben hozott döntés nem érinti az illetékes bíróság törvényben biztosított ama kizárólagos jogát, hogy a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvény feloszlatása jogellenességének kérdésében érdemben döntsön.

A Panasztestület 227/2010. (IV. 21.) számú állásfoglalásában több oldalon keresztül a panaszügyön túlmutató, általános, a rendezvény feloszlatása jogszerűségét is érintő megállapításokat is tesz, ezért fontosnak tartom leszögezni, hogy a jelen döntés kizárólag a panaszban sérelmezett intézkedések jogszerűségét vizsgálja, és a lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás nem terjedt ki – a fent írtak alapján nem is terjedhetett ki – a Panasztestület állásfoglalásában tett valamennyi – a konkrét panaszon túlmutató – megállapításra.

Mivel a Panasztestület állásfoglalásától való eltérések indokolását a törvény kizárólag a jelen határozatban foglaltakkal kapcsolatban teszi kötelezővé¹³, ezért a Panasztestületnek az Erzsébet téri rendezvényekre összességében tett megállapításaira jelen határozatomban nem térek ki.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- *a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény XII. fejezete;*
- *a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;*

¹³ Rtv. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján:

„(1) Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

(2) Akinek az intézkedés jogát vagy jogos érdekét érintette, panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez.”

Rtv. 93/A. (7) bekezdése alapján:

„(7) Az országos rendőrfőkapitány a panaszról az állásfoglalás kézhezvételét követő tizenöt napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány határozatában eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”

- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) és (2) bekezdései, 109. § (1) és (3) bekezdései;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 19. § (1) bekezdése, 29. § (3) bekezdése, 30. § (1) bekezdése, 33. § (2) bekezdés b) és f) pontjai, a valamint a (3) bekezdése, valamint a (4) bekezdése, a 92. § (1) és (2) bekezdései és a 93/A. § (7) és (9) bekezdései;
- A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. IRM rendelet 51. § (3) bekezdése;
- A gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 14. § (3) bekezdése;
- A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 142/A. § (1) bekezdése,

Budapest, 2010. május 27.

**Dr. Bencze József r. altábornagy sk.
országos rendőrfőkapitány**